

INSPIRACJE 6

Szanowni Państwo,

to kolejne, szóste już wydanie „Inspiracji” - publikacji prezentującej wyjątkowe projekty wykorzystujące ceramiczne materiały budowlane, które chcemy przekazać w Państwa ręce.

W ostatnich latach w architekturze europejskiej można zauważyć pewien trend, zgodnie z którym zwarte bryły oszczędnych w formie budynków podkreślają chłodne, chromatyczne i często ciemne barwy elewacji. W takich zastosowaniach bardzo dobrze odnajdują się ceramiczne materiały elewacyjne, które pozwalają na precyzyjną realizację architektonicznej wizji, uwypuklają detale, tworzą styl i klimat budynku.

Przedstawione w katalogu projekty to przykłady dobrej architektury: użyteczności publicznej i mieszkalnej. Koncepcje zrealizowano w różnych krajach Europy, m.in. w Wielkiej Brytanii, Holandii, Niemczech, Czechach i Polsce.

Biała, ceglana elewacja jednego z domów jednorodzinnych w Stargardzie Szczecińskim sprawia, że obiekt wyróżnia się w najbliższym otoczeniu, jednocześnie do niego pasując. Inwestorom udało się osiągnąć nietuzinkowy efekt, dzięki starannemu

doborowi materiałów wykończeniowych do charakteru projektu, co zaowocowało uzyskaniem efektownego i stylowego budynku.

Nie mniej ciekawie jest ponad 600 km dalej - w niemieckim Schütthorf. To tutaj powstał dwukondygnacyjny dom z trzema mieszkaniami, z pomieszczeniami pomocniczymi oraz biurem. Obiekt wyróżnia się ogromnymi tarasami, dużą liczbą przeszkleń i oczywiście cegłą klinkierową. W tym przypadku wykorzystano cegłę klinkierową Faro o cieniowanej szarej kolorystyce, w modnym podłużnym formacie.

Wartym uwagi jest także obiekt powstały w położonym niedaleko granicy niemiecko-holenderskiej, w miasteczku Doetinchem. Reprezentacyjny urok budowli wykonanej w barokowym stylu, charakteryzuje się mnogością ekskluzywnych detali i nasuwa skojarzenia z klasycznym dworkiem, a nie... domem pogrzebowym, jakim jest w rzeczywistości.

Zaskoczeniem jest też materiał, z jakiego dom został zbudowany. Cegła klinkierowa East End z przewagą czerwieni i szarości ze srebrnym połyskiem, powstała dzięki współpracy pomiędzy pracownikami projektowymi a firmą Röben.

Klinkier sprawdza się nie tylko na niewielkich budynkach, ale także w tych znacznie większych, dlatego chętnie wykorzystywany jest na obiektach użyteczności publicznej m.in. szkołach, szpitalach czy sądach. Nowy budynek Sądu Rejonowego we Wrocławiu to obiekt ważny dla życia miasta. Zastosowanie cegieł Canberra o tradycyjnej kolorystyce pozwoliło płynnie wpisać obiekt w sąsiadującą zabudowę Prokuratury i Komendy Woje-

wódzkiej Policji, tworząc z nią spójną całość.

Jak skutecznie łączyć przeszłość z przyszłością, pokazuje także projekt Świata Techniki w czeskiej Ostrawie. Dawne tereny górnicze i hutnicze wraz z budynkami przemysłowymi przeszły znaczące zmiany, stając się nowoczesnym muzeum należącym do centrum miasta i atrakcyjną przestrzenią do spędzania wolnego czasu. Projekt powstał na rzecz wspierania działalności szkół w edukacji i rozrywce.

Edukacji ma służyć także nowa siedziba wrocławskiej szkoły muzycznej. Jej elewację charakteryzuje biała cegła klinkierowa Montblanc z gładką fakturą lica. Wraz z tym rozwiązaniem gmach zyskał unikalny charakter, podkreślony dodatkowo ciekawym układem okien, których rozmiary i kształty zmieniają się wraz z wysokością budynku. W nowym obiekcie uczyć się będzie około 600 uczniów.

Więcej już nieco starszych żaków studiuje w Art&Design w Liverpoolu. Wszystkie powierzchnie elewacji i duże pionowe elementy wykonano z perłowobiałego klinkieru ceramicznego Oslo, o gładkiej powierzchni lica. Cegły podkreślają lekki, nowoczesny, a przy tym elegancki charakter architektury i tworzą naturalne przejście do katedry oraz sąsiadujących budowli z klinkieru.

Więcej informacji i ciekawostek znajdą Państwo wewnątrz numeru. Życzę przyjemnej lektury,

Wilhelm-Renke Röben

Nowoczesna architektura Liverpoolu

Siła detali

Szkoła muzyczna we Wrocławiu

W numerze INSPIRACJE 6

Wstęp	3
Nowoczesna architektura Liverpoolu Akademia Sztuk Pięknych ART&DESIGN	6
Siła detali Dom Pogrzebowy w Doetinchem	10
Szkoła muzyczna we Wrocławiu	14
Przeszłość łączy się z przyszłością	18
W harmonii z otoczeniem Sąd Rejonowy we Wrocławiu	22
Centrum uwagi - dom Pomorze	26
Wielozadaniowy dom dla trzypokoleniowej rodziny	30

ZDJĘCIA:

ASP ART&DESIGN
foto Andy Matthews Photography
str. 6 - 9

Dom Pogrzebowy
foto Andrea Gulicks
str. 10 - 13

Szkoła muzyczna
foto Przemek Piwowar, Wrocław
str. 14 - 17

Przeszłość łączy się z przyszłością
foto Roman Poláček
str. 18 - 21

Sąd Rejonowy
foto Przemek Piwowar, Wrocław
str. 22 - 25

Dom Pomorze
foto Przemek Piwowar, Wrocław
str. 26 - 29

Wielozadaniowy dom
foto Michael Dedeke, Münster
str. 30 - 33

OPRACOWANIE GRAFICZNE: Arch&Graph Design - Wrocław
WYDAWCA: Róben Polska Sp. z o.o. i Wspólnicy Sp. K. Środa Śląska

Przeszłość łączy się z przyszłością

W harmonii z otoczeniem

W centrum uwagi - dom Pomorze

Wielozadaniowy dom dla trzypokoleniowej rodziny

Nowoczesna architektura Liverpoolu

Nowoczesny budynek akademii Art & Design w Liverpoolu, zaprojektowany przez Londoner Architekten Rick Mather, to nie tylko niezwykła, a co za tym idzie niespotykana forma budynku, która tworzy logo Akademii Sztuk Pięknych, ale także spełniająca wszystkie wymogi pod względem położenia i wyposażenia budowla na miarę XIX wieku.

Projekt: Rick Mather Architects

6

7

Założona w 1825 roku Akademia Art&Design w Liverpoolu jest najstarszą, poza tą w Londynie, brytyjską Akademią Sztuk Pięknych. Dotychczas jej studenci mieli utrudnione zadanie, ponieważ, aby dotrzeć na zajęcia, musieli przemieszczać się w różne części miasta, gdzie zlokalizowano poszczególne wydziały. Obecnie uczelnia ma do dyspozycji pięciopiętrowy obiekt w centrum Brownlow Hill, zaprojektowany przez renomowaną londyńską pracownię architektoniczną Rick Mather Architects. Budynek, z elewacją w jasnym klinkierze, mieści na powierzchni około 12 000 m² nowoczesnie urządzone pomieszczenia działów architektury, sztuki, grafiki i druku. Obok otwartych pracowni typu studio, podział wewnątrz obejmuje ogólnie dostępne audytorium z 350 miejscami, jak również dodatkowe powierzchnie wystawiennicze i kafejkę.

Dogodne położenie i niespotykany design

Działka z zachodniej strony graniczy z centrum miasta Beatelsów, a od wschodu z wybudowaną w 1967 roku katedrą, która ze swoją nowoczesną kopułą stała się znaczącym symbolem miasta. - *Architektoniczna jakość otaczających budynków jest nadzwyczaj wysoka* - mówi architekt Rick Mather. - *Świadomi odpowiedzialności, jaką niesie za sobą tak prestiżowe sąsiedztwo, zrealizowaliśmy nowoczesny, łatwo zapadający w pamięć projekt, który wtapia się w urbanistyczny kontekst i tworzy równocześnie wizualny kontrast do katedry* - dodaje.

Cechą charakterystyczną zwartego, masywnego rygla budynku jest rzut poziomy wygięty w kształcie fali od strony północnej i południowej. Niezwykła forma budynku tworzy nie tylko logo Akademii Sztuk Pięknych, ale i umożliwia połączenie z istniejącą katedrą, jednocześnie jej nie przytłaczając i nie przesłaniając. Położenie nowego obiektu podkreślają dodatkowo tarasy dachowe, jak również pigtro z attyką, z których roztaczają się piękne widoki na miasto i katedrę. Obszar między budynkami stanowi otwarta przestrzeń wypełniona roślinnością.

Elegancko i nowoczesnie

Już na pierwszy rzut oka widać, że zastosowanie białego klinkieru to bezpośrednie odniesienie do architektury katedry. Budowa nabiera dodatkowej lekkości dzięki dużym oknom i długim poziomym szklanym pasmom. Ważnym szczegółem są rozłożone w kształcie skrzydeł pionowe elementy ścienne, które umożliwiają optymalną ochronę przed słońcem i interesująco ożywiają elewację. W zależności od pers-

pektywy, widzimy zupełnie różne obrazy: od północy obydwa fronty sprawiają wrażenie jasnych i przejrzystych, od południa jawią się jako zamknięta całość. Wszystkie powierzchnie elewacji i duże pionowe elementy wykonano z perłowobiałego klinkieru ceramicznego Röben Oslo, o gładkiej powierzchni lica. Cegły podkreślają lekki, nowoczesny, a przy tym elegancki charakter architektury i tworzą naturalne przejście do katedry oraz sąsiadujących budowli z klinkieru.

- *Cegły klinkierowe oferują wysoką strukturalną i kolorystyczną jakość, jak również podkreślają wygiętą formę budynku. Oglądany z oddali mur przedstawia się jako jednorodna całość w takim samym odcieniu kolorystycznym co wapień portlandzki na sąsiadującej katedrze* - mówi architekt projektu Tim Paul.

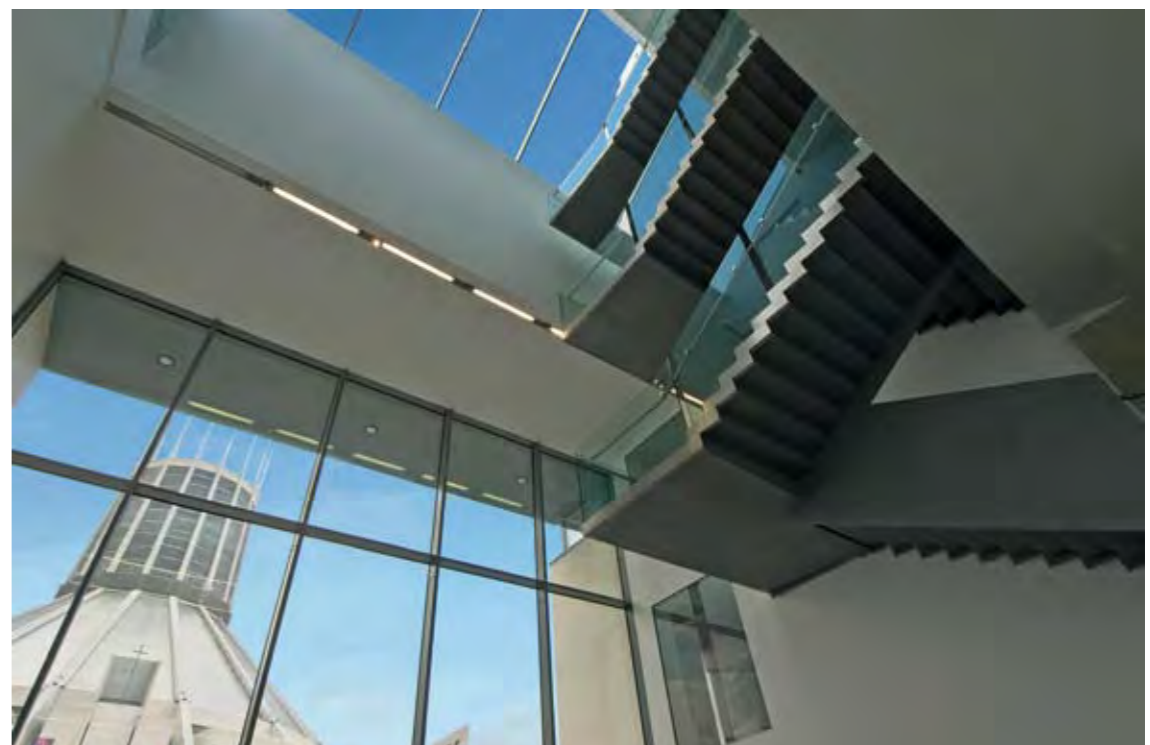
Gwarancja wysokiej jakości

Ze względu na położenie budynku, elewacja musi być odporna na wpływy warunków zewnę-

trnych i na zanieczyszczenia, a wybór cegły marki Röben gwarantował spełnienie tych wymogów. Specjalny rodzaj naturalnej gliny pozwalającej osiągnąć biały kolor szybko się wypala i twardnieje w temperaturze około 1000°C. Dzięki temu, cegły osiągają nasiąkliwość poniżej 2%, co gwarantuje, że nie wchłaniają prawie w ogóle wody, a zanieczyszczenia zmywane są przez deszcz.

Z tej perspektywy i przy tym oświetleniu doskonale wyeksponowano delikatny, elegancki a zarazem

nowoczesny charakter klinkierowej architektury.

Siła detali

Holendrom przypisuje się bardzo pragmatyczną postawę w wielu sferach życia. Dotyczy to choćby systemu zdrowotnego czy planowania przestrzennego miasta. Nie inaczej rzecz ma się w odniesieniu do wyjątkowo delikatnej sfery, jaką jest podejście do spraw związanych ze śmiercią, umieraniem i pochówkiem.

Projekt: Duoplan Doetinchem Architecten

W małym, położonym niedaleko granicy niemiecko-holenderskiej miasteczku Doetinchem powstał projekt, którego barokowy styl, forma i wyposażenie skrywają w sobie prywatny dom pogrzebowy. Reprezentacyjny urok nowej budowli i mnogość ekskluzywnych detali nasuwa skojarzenia raczej z dworkiem, niż z tego typu obiektem funkcjonalnym. Prowadzone od trzech pokoleń rodzinne przedsiębiorstwo „Agelink Uivaartzorg” zleciło wykonanie projektu architektom z miejscowego biura Duoplan Doetinchem Architecten. Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom inwestora - stworzenia nowoczesnego, ale pełnego dostojności nowego obiektu, który ma do dyspozycji obok sali pogrzebowej znajdującej się na parterze, także pomieszczenia do wystawiania zwłok, małą kuchnię oraz pomieszczenia biurowe - planiści rozwinęli zwartą trzypiętrową budowlę z klinkieru najwyższej jakości. Rzucającym się w oczy architektonicznym detalem jest przede wszystkim niezwykle kontrast między zamkniętym murem z tyłu i częściowo otwartym drugim piętrem z czarnymi, szklanymi panelami.

Wyrazisty ryzalit

Dużym wyzwaniem podczas planowania była widoczna ze wszystkich stron działka budowlana, przy bardzo uczęszczanym skrzyżowaniu w miejscu przecięcia się obszaru mieszkalnego i przemysłowego. W odpowiedzi na ten zróżnicowany stan urbanistyczny okolicy, świadomie wykonano projekt obiektu na kwadratowym rzucie z płaskim dachem czterospadowym. Dzięki zastosowanemu rozplanowaniu, budynek posiada część frontową, jednak brak w nim wyraźnie ukształtowanej części tylnej. Wejście frontowe od strony północno-wschodniej zostało podkreślone ryzalitem, który bezpośrednio nad drewnianymi drzwiami i półcieniem wznosi się w górę i zostaje zamknięty przez okrągły dach.

Każdy element ma znaczenie

Konstrukcja z ukształtowanymi w charakterze filarów fragmentami elewacji i znajdującymi się

między nimi przeszklonymi elementami zapewnia nie tylko dodatkowe światło dzienne na dwóch górnych piętrach, lecz tworzy dzięki połączeniu górnej i dolnej części również wyrazne, architektoniczne odniesienie do tematów śmierci i transcendencji. Podobny motyw prezentuje także biały, otwarty poprzez pionowe szklane elementy wykusz na położonej od strony północno-zachodniej elewacji. Całości projektu dopełnia jednopiętrowy, sąsiadujący od strony południowo-zachodniej garaż, o znacznie mniejszej kubaturze, ale zrealizowany według podobnych założeń, co pozostała część obiektu, który dzięki takiemu zabiegowi architektonicznemu osłania budynek główny od sąsiadującego parkingu i usytuowanego od strony południowo-zachodniej terenu przemysłowego.

Klinkier dobry na wszystko

Projektanci postanowili zastosować na elewacji obiektu cegłę klinkierową ze względu na bliskie sąsiedztwo domów mieszkalnych wykorzystujących ten materiał. We współpracy z inżynierami z firmy Röben zaplanowano położenie cegły East End, która swoją szaroniebieską i szaroczerwoną grą kolorów podkreśla nowoczesną, najwyższej jakości architekturę nowej budowli i idealnie harmonizuje z czarnymi szklanymi panelami na pierwszym piętrze. Barwny obraz elewacji w znacznym stopniu zamkniętych powierzchni został zaakcentowany dzikim wiązaniem cegieł z szarymi fugami. W celu stworzenia poziomej przeciwwagi do pionowo wznoszących się ryzalitów, mur podzielono trzema wąskimi, obiegającymi cały budynek pasmami z betonu. W ten sposób powstał obiekt najwyższej jakości pod względem architektonicznym, który oferuje krewnym zmarłych pełne szacunku miejsce do przeżywania żałoby i pożegnania się z ich bliskimi.

Szkoła muzyczna we Wrocławiu

Nowoczesny budynek Ogólnokształcącej Szkoły Muzycznej I i II stopnia im. Karola Szymanowskiego daje uzdolnionej muzycznie wrocławskiej młodzieży ogrom możliwości do szlifowania i prezentowania swoich talentów.

Projekt: Maćków Pracownia Projektowa

Mieszcząca się dotychczas przy ul. Łowieckiej Szkoła Muzyczna rozpoczęła swoją działalność w 1946 r. W ciągu kilkudziesięciu lat swojego funkcjonowania wykształciła wielu znanych muzyków, jednak z upływem lat jej siedziba przestała odpowiadać współczesnym wymaganiom, kierowanym do tego typu placówek oświatowych. Z tego też względu postanowiono o budowie nowej siedziby, która miałaby przenieść się na jedną z reprezentacyjnych ulic w centrum Wrocławia - ulicę Józefa Piłsudskiego. Projekt Ogólnokształcącej Szkoły Muzycznej przygotowało biuro architektoniczne Maćków Pracownia Projektowa, a decyzja o nowej lokalizacji podjęta została bezpośrednio sąsiedztwem Filharmonii Wrocławskiej. Nowo powstały budynek szkoły właśnie z pobliskim gmachem stworzy nowoczesny kompleks dydaktyczny. 24 czerwca 2013 r. na placu budowy wmurowano niezwykle kamień węgielny w kształcie ręcznie kutych skrzypiec. Złożono w nich

akt erekcyjny, batutę oraz zdjęcia obecnej siedziby szkoły. Był to symboliczny początek tworzenia nowej kuźni wrocławskich talentów muzycznych. Budowa szkoły trwała 18 miesięcy, a koszt inwestycji wyniósł ponad 52 mln złotych. Już na początku robót odkryto średniowieczną zabudowę i jedną z najstarszych studni we Wrocławiu. Miało to bezpośredni wpływ na długi okres prac archeologów i wstrzymanie wielu robót budowlanych.

Ogrom możliwości

Nowa siedziba Szkoły Muzycznej służyć ma edukacji dzieci i młodzieży na poziomie szkoły podstawowej i średniej. Rozbudowany program funkcjonalny sprawia, że obiekt wypełnia zwartą formą całą działkę przeznaczoną na inwestycję. Budynek pomieści 600 uczniów, którzy będą mogli korzystać z większych i wygodniejszych sal lekcyjnych i muzycznych. Pozwoli również organizować koncerty oraz prowadzić szereg innych działań skierowanych do mieszkańców Wrocławia. Po przeprowadzce filharmonii do Narodowego Forum Muzyki ze starego budynku będą mogli korzystać uczniowie szkoły.

Szkoła Muzyczna im. Karola Szymanowskiego w liczbach:

Powierzchnia zabudowy:	2 715 m ²
Powierzchnia użytkowa:	11 283 m ²
Kubatura:	43 480 m ³
Wysokość budynku:	25 m
Projekt:	2010 r.
Realizacja:	2013 - 2014 r.

Prosto i ze smakiem

Nowoczesny obiekt składa się z siedmiu kondygnacji w tym sześciu naziemnych. Wybudowany w formie prostopadłościanu pod względem wielkości jest okazały, jednak skromny, jeśli chodzi o wygląd elewacji. Architekci z Pracowni Projektowej Maćków wzięli pod uwagę monumentalny charakter sąsiedniej zabudowy, co sprawiło, że zrezygnowano z bogatej artykulacji fasady. Elewację budynku charakteryzuje biała cegła klinkierowa firmy Röben Montblanc, z gładką fakturą lica, której do budowy zużyto około 1 500 m² - co daje 72 tys. sztuk. *- Biały kolor cegły był najodpowiedniejszy ze względów kompozycyjnych i plastycznych - przy uwzględnieniu charakteru budynku oraz jego kontekstu. Jednocześnie ściany z białego klinkieru nie są jeszcze zbyt popularne na lokalnym rynku budowlanym, w związku z czym gmach zyskał unikalny charakter - wyjaśnia* Bartłomiej Witwicki z Pracowni Projektowej Maćków, odpowiedzialnej za projekt nowej siedziby Ogólnokształcącej Szkoły Muzycznej. Jednolita płaszczyzna ściany jest typowa dla współczesnego budownictwa: prostego, oszczędnego i pełnego ostrych linii. Szczególnie widoczne jest to w przypadku układu okien, których rozmiary i kształty zmieniają się wraz z wysokością budynku. *- Dla podkreślenia artykulacji kompozycji ściany elewacyjnej, okna zostały „wysunięte” przed lico ściany i zamontowane na konsolach, co wizualnie zniwelowało masywny charakter ściany klinkierowej, a podkreśliło jej walor estetyczny - mówi* Witwicki.

Maksymalne wykorzystanie

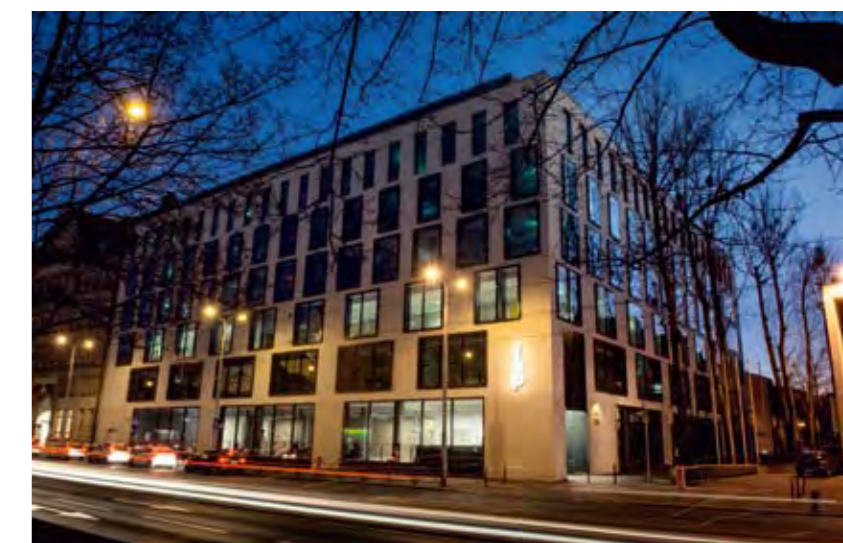
Jednym z najtrudniejszych zadań było zaprojektowanie obiektu w taki sposób, aby na niewielkiej powierzchni terenu zmieścić wszystkie niezbędne dla działalności szkoły pomieszczenia. *- Umieszczenie bogatego programu funkcjonalnego Szkoły Muzycznej na niewielkiej działce było poważnym wyzwaniem. Stąd też „kompaktowa” forma budynku i spiętrzenie poszczególnych funkcji - m.in. sala sportowa w kondygnacji podziemnej jest zablokowana w pionie z salą koncertową, a zielony dziedziniec znajduje się na stropie nad hallem -*

- mówi Witwicki. Obiekt składa się z trzech skrzydeł otaczających wewnętrzny dziedziniec, znajdujący się na wysokości I piętra. Funkcje dydaktyczne pełnią pomieszczenia ulokowane powyżej kondygnacji parteru. W dwóch skrzydłach mieszczą się sale lekcyjne, w trzecim - sale muzyczne. Od strony południowej dziedziniec zamyka kameralna sala koncertowa. Pod nią, z powodu ograniczonej powierzchni działki, zaplanowano salę gimnastyczną ze ścianką wspinaczkową i siłownią. Na parterze przewidziano pomieszczenia wystawiennicze, salę dla chóru, stołówkę z zapleczem kuchennym, przedszkole 1-oddziałowe, pomieszczenia pomocnicze oraz szatnie. Pierwsze piętro to sale lekcyjne dla młodszych dzieci, biura i sala kameralna. Budynek jest dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych. W częściach ogólnodostępnych wnętrza wykończono betonem architektonicznym, z kolei pomieszczenia dedykowane funkcjom muzycznym zostały zaprojektowane z uwzględnieniem wysokich wymagań akustycznych.

Ciekawostka...

Wykonawca przedsięwzięcia, firma PB Inter-System wyceniła, że z ilości betonu wykorzystanego do budowy szkoły, można zalać wrocławski Rynek na wysokość 40 cm, a z ponad tysiąca ton stali wykonać np. 2355 stalowych fortepianów, 470 tys. waltorni, 265 tys. trąbek czy 163 tys. puźonów. Ilość cegły, wykorzystano podczas budowy szkoły to 72 tys. szt., przekracza czterokrotnie wagę najsłynniejszego statku pasażerskiego świata Titanica.

Przeszłość łączy się z przyszłością

Obszar Dolnych Witkowic, kojarzony dotychczas z charakterystycznym terenem przemysłowym pochodzącym z pierwszej połowy XIX w., został opuszczony po zakończeniu produkcji w 1998 r. Od tego czasu przeszedł zakrojoną na szeroką skalę renowację, której głównym punktem stał się unikalny projekt o nazwie Świat Techniki.

Projekt: Josef Pleskot - Atelier AP

Cenny obszar

Cały teren, z uwagi na jego wyjątkowy charakter, w 2002 r. został ogłoszony narodowym zabytkiem kultury, a sześć lat później obszar przemysłowy wpisano na listę Europejskiego Dziedzictwa Kultury. Do niedawna całkowicie opuszczony, w ostatnich latach przeszedł znaczące zmiany, nabierając dawnego blasku. Inwestorom zależało na tym, aby nie usuwać, nie burzyć oraz nie przekształcać perły ostrawskiego przemysłu w muzeum, które zwiedza się pasywnie. Z wielkiego dziedzictwa przemysłowego miasta mogą aktywnie korzystać obecne i przyszłe pokolenia. Dolne Witkowice w ten sposób stały się niekwestionowaną częścią centrum miasta i atrakcyjną przestrzenią do spędzania wolnego czasu.

Czas zmian

Rewitalizacja objęła trzy najważniejsze budynki: Wielki Piec nr 1 zmienił się w VP1, Zbiornik Gazu w Wielofunkcyjną Aulę Gong, a VI Centrala Energetyczna w Mały Świat Techniki U6. Do wspomnianych obiektów dołączył w 2014 roku zaprojektowany przez znanego czeskiego architekta Josefa Pleskota nowy gmach Świata Techniki - Centrum Nauki i Technologii. Hasłem przewodnim najnowszej atrakcji mającej na celu popularyzację nauki i techniki jest „Interaktywnie i zabawnie”. Ciekawy projekt powstał na rzecz wspierania działalności szkół w edukacji i rozrywce. Ważne, że nowopowstały projekt dostępny będzie nie tylko dla szkół i przedszkoli, ale również ogółu społeczeństwa.

Tradycja i nowoczesność

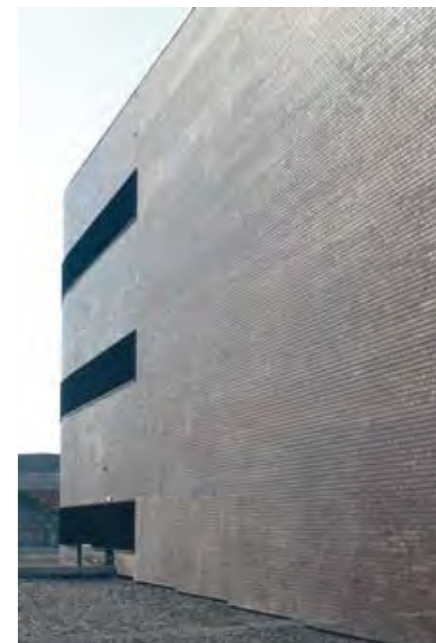
Projekt Pleskota w wyjątkowy sposób wykorzystuje magię i symbolikę miejsca, w którym się znajduje. Budynek ma niezapomniany format w kształcie trójkąta równoramiennego z kątem prostym i przeszkloną fasadą o długość 125 m i 12,5 m wysokości. Składa się ona ze 150 lustrzanych szyb, które razem ważą 115 ton. Na niesamowity efekt całej budowli wpływ mają dwa główne materiały, z których

projekt został wykonany: refleksyjne szkło i klasycznie wypalana cegła Adelajda marki Röben o burgundowej, ostrej w odbiorze barwie, której do budowy użyto 96 tys. sztuk, czyli około 2 tys. m². Elewacja budynku wraz ze szklaną fasadą odzwierciedla przeważającą część dzielnicy przemysłowej obszaru Dolnych Witkowic, tworząc absolutnie wyjątkową kombinację odróżniającą Świat Techniki od innych tego typu ośrodków w Europie. Architekt Josef Pleskot, autor koncepcji, za projekt rewitalizacji dawnych terenów przemysłowych Ostrawy otrzymał prestiżową nagrodę „Architekta Roku” przyznaną podczas corocznych Targów Budowlanych FOR ARCH w Pradze.

Coś dla każdego

Powierzchnia 14 tys. m² obiektu to pięć kondygnacji, z czego użytkownikom udostępnione są trzy z nich. Do stałej oferty należą wystawy: Nauka Świata, Świat cywilizacji, Świat przyrody i Dzieci świata oraz jedna ekspozycja krótkoterminowa przeznaczona na wystawy czasowe. Budynek jest wyposażony w: sale wykładowe, wystawowe i lekcyjne, laboratoria, biura, szatnie, recepcje, a nawet kino dla 200 widzów. W sąsiedztwie sali kinowej i tzw. przestrzeni pokazu znajduje się audytorium dla 100 osób, w którym mogą być prowadzone interaktywne gry, doświadczenia i eksperymenty.

W harmonii z otoczeniem

Projekt: Krzysztof Janus - Archimedia
Architekci & Inżynierowie

Długa historia i docelowe przeznaczenie to czynniki, które wywarły największy wpływ na projektowanie nowego Sądu Rejonowego Wrocław-Fabryczna.

Stolica województwa dolnośląskiego to jedno z najpiękniejszych i największych polskich miast. Słynie z wielu ciekawych miejsc, a także wspaniałej architektury. Leżące nad rzeką Odrą oraz jej dopływami, posiada jedną z największych liczb mostów w Europie, przez co nieformalnie nazywane jest Wenecją Północy. Wśród wielu efektownych budowli znajdziemy kompleks sądowo-więzienny Wrocławskiego Sądu Okręgowego i Aresztu Śledczego wybudowany w kształcie krzyża greckiego. Ze względu na przeludnienie i zbyt małą, niewystarczającą do obecnych potrzeb powierzchnię gmachu, postanowiono o budowie nowej siedziby dla Sądu Rejonowego Wrocław-Fabryczna.

Czas na zmiany

Przez wiele lat budynek przy ulicy Podwale doskonale sprawdzał się jako siedziba Sądu Okręgowego. W latach 30-tych ubiegłego wieku zastąpiono stare skrzydło nowym, modernistycznym budynkiem i od tego czasu obiekt nie ulegał żadnym przemianom. Z upływem lat zmieniały się potrzeby względem miejsca pracy i przechowywania ważnych dokumentów, przez co wielkość obiektu przestała być odpowiednia do przeprowadzanych w nim działań. Sytuacja stała się więc niekorzystna nie tylko dla pracowników, ale także petentów. Wzniesienie nowego gmachu Sądu Rejonowego, który dotychczas mieścił się na najwyższym piętrze budynku Sądu Okręgowego było tylko kwestią czasu. Inwestycja, ze względu na swoje znaczenie, była niezwykle istotna dla prawidłowego działania sądu w przyszłości. Autorem projektu nowej siedziby Sądu Rejonowego jest Krzysztof Janus z biura projektowego Archimedia Architekci & Inżynierowie. Głównym wykonawcą była Firma Skanska, a sama budowa trwała trzy lata. Pełna wartość inwestycji wyniosła około 40 mln złotych.

Siła tradycji

Bryła nowego gmachu Sądu Rejonowego we Wrocławiu ma kształt odwróconej litery L. Cechuje go prostota i elegancja. - Do budowy sądu użyto około

1 600 m² cegieł klinkierowych perforowanych firmy Röben Canberra o tradycyjnej kolorystyce z ciekawym, cieniowanym, ale gładkim licem. Dzięki temu zabiegowi nowy budynek doskonale wpisuje się w sąsiadującą zabytkową zabudowę Prokuratury i Komendy Wojewódzkiej Policji. Zbliżony charakter i kolorystyka elewacji były jednymi z najważniejszych elementów projektu, obok wysokiej funkcjonalności całego obiektu - tłumaczy Marcin Śliwa z biura Archimedia Architekci & Inżynierowie odpowiedzialnego za projekt Sądu Rejonowego Wrocław-Fabryczna. - Bardzo ważny dla budynku był historyczny kontekst i dopasowanie do sąsiadujących z nim budynków wykonanych z cegły. Kolorystyka cegieł została dobrana w taki sposób, aby nie wyróżniała się z otoczenia, tworząc harmonijną całość z sąsiednimi obiektami - dodaje. Charakterystyczna czerwono-brązowo-oliwkowa barwa cegły firmy Röben Canberra nadaje całemu obiektowi nieco surowości, a jej gładka powierzchnia jest delikatnym powiewem nowoczesności tworzącym ciekawy wizualnie efekt. Fasada obiektu nie posiada żadnych ozdóbek, ekstrawaganckich skosów czy załamania powierzchni. Swoisty rytm elewacji utrzymują regu-

larnie wmurowane cegły oraz podłużne, symetrycznie rozmieszczone okna, pomiędzy którymi znajdują się gładkie, szare, prostokątne powierzchnie: pozioma, na drugim piętrze oraz pionowa, ciągnąca się od trzeciego do piątego piętra w środkowej części obiektu. Z kolei na krótszym boku budynku, od ulicy Świebodzkiej, znajduje się pionowy szary prostokąt przecinający elewację na dwie części. Umiejscowione na elewacji, ozywają poważną i dostojną budowlę, wprowadzając nieco świeżości i odmienności do najbliższego otoczenia. - Architektura obiektu oraz charakterystyczny dla niej detal, została opracowana w taki sposób, aby budynek był nowoczesny w formie, wpisywał się w otoczenie, ale co niezwykle ważne - nie dominował nad nim - podkreśla Śliwa. Wejście główne, przeznaczone dla petentów, umiejscowione jest w narożu budynku przy zbiegu ulic Świebodzkiej i Muzealnej. Na pierwszy plan wybija się wykonane ze szkła wejście, które stanowi atrakcyjne wizualnie połączenie z tradycyjnym wyglądem elewacji wykonanym z cegieł klinkierowych.

Wymagające przedsięwzięcie

W czasie budowy nowego gmachu Sądu Rejonowego największym wyzwaniem było odpowiednie zabezpieczenie fundamentów sąsiadującego z budową budynku prokuratury. - Fundamenty znajdują się na innej głębokości, niż podstawa nowego gmachu, dlatego konieczne było zabezpieczenie fundamentów tego pierwszego. Nieprawidłowe wykonanie wiązało się z uszkodzeniem 150-letniej konstrukcji oraz znacznym przesunięciem terminów wszystkich prac - wyjaśnia Śliwa.

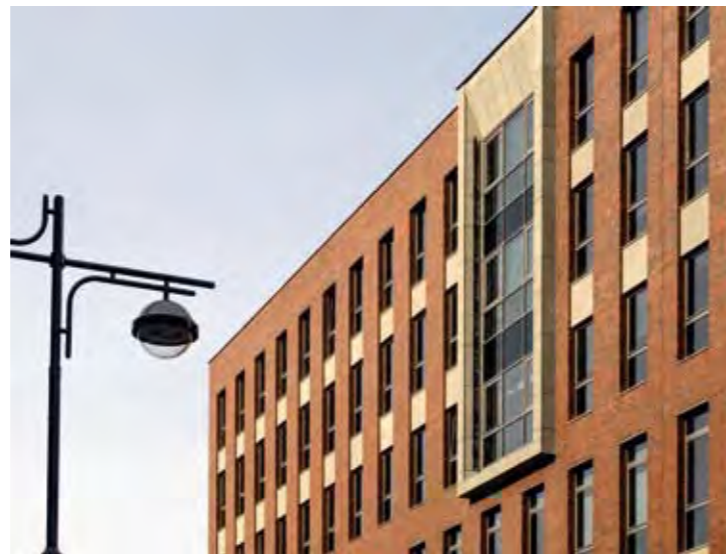
Aby wszystko przebiegło pomyślnie, zdecydowano się wykorzystać nowoczesną technologię „jet grouting”, polegającą na wywierceniu otworów w ziemi, a przy wyciąganiu wiertła - wtryskiwaniu w otwór zaczynu cementowego pod dużym ciśnieniem, formując kolumny betonowe, co pozwoliło zapobiec m.in. osiadaniu budynku.

- Podczas budowy wszystkie założenia projektowe zostały spełnione, dzięki czemu budynek doskonale wpisuje się w charakterystyczną zabytkową zabudowę tej części miasta oraz co najistotniejsze, jest odpowiednio przygotowany do pełnienia tak ważnej funkcji dla jego mieszkańców - mówi Śliwa.

Dostosowanie do potrzeb

Nowa siedziba Sądu Rejonowego Wrocław-Fabryczna ma powierzchnię 6 570 metrów kwadratowych oraz siedem kondygnacji: podziemie, parter i pięć pięter. W piwnicy znajduje się archiwum z przesuwными szafami, których regały pomieszczą ponad 9,8 tys. metrów bieżących akt. Na parterze ulokowano kasy, punkt informacyjny i biuro podawcze. Pierwsze piętro to sale rozpraw karnych oraz rodzinnych, pokoje zatrzy-

mań nieletnich, pokój postępowania wyjaśniających oraz „pokój niebieski”, powstały z myślą o dzieciach. Na pierwszych dwóch kondygnacjach naziemnych znajdują się także pokoje narad i pokoje świadków. Na drugim i trzecim piętrze zaplanowano biura pracowników, sale rozpraw oraz pokoje przesłuchań i pokrzywdzonych. Dwa ostatnie piętra to pokoje sędziów, prezesów i kuratorów oraz administracja sądu. W budynku znajduje się dziewiętnaście sal rozpraw, czternaście pokoi sędziów, dziesięć pokoi asystentów i piętnaście sekretariatów, a z gmachu prokuratury do nowego sądu można przejść korytarzem na pierwszym piętrze. Takie rozmieszczenie niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania sądu gabinetów i sal pozwoli poprawić komfort pracy także w dotychczasowym budynku. Ciekawostką jest, że meble do nowego budynku wykonano w firmie działającej przy Zakładzie Karnym w Rawiczu, a w ich produkcji pomagali więźniowie. Obecnie wrocławski Sąd przy skrzyżowaniu ulic Sądownej i Podwale zajmuje łącznie ponad 9 tys. metrów kwadratowych powierzchni.

Tabliczka z numerem domu jedynym detalem odróżniającym dom od innych zabudowań osiedla?

Niekoniecznie! Aby nadać unikalnego charakteru projektowi, warto przemyśleć dobór materiałów wykończeniowych elewacji i dachu, a także stref wokół domu i ogrodzenia.

Projekt: Lech i Marcin Grzelak

W centrum uwagi - Dom Pomorze

Na obrzeżach 70-cio tysięcznego Stargardu Szczecińskiego, na osiedlu domków jednorodzinnych, znajduje się obiekt, który swoim stylem zdecydowanie wyróżnia się spośród innych budynków najbliższego otoczenia. Inwestorom udało się osiągnąć nietuzinkowy efekt, dzięki starannemu doborowi projektu oraz materiałów wykończeniowych.

Siła tradycji w nowoczesnym wydaniu

Zastosowanie materiałów budowlanych, gwarantujących nie tylko ciekawy i atrakcyjny wygląd budynku, ale także zapewniających doskonałą termoizolacyjność i odporność na różnego rodzaju uszkodzenia - takie założenia przyjęli inwestorzy. W oparciu o te wytyczne, na elewację wybrano cegłę klinkierową firmy Röben Oslo perłowobiałą gładką z kolekcji produktów importowanych. Jej niespotykana barwa zdecydowanie odbiega od najczęstszych skojarzeń z typowym wybarwieniem cegieł klinkierowych. Jasny kolor klinkieru podkreśla współczesny charakter projektu, a ciemny kolor fugi - wzór cegieł w murze. Ceglana elewacja to pełniąca funkcję ochronną i zapewniająca zamierzony efekt estetyczny widoczna powierzchnia konstrukcji ściany trójwarstwowej. Składają się na nią pustaki, wełna mineralna oraz właśnie klinkierowa elewacja. Zastosowanie technologii ściany trójwarstwowej to kolejna konsekwencja przyjętych przez inwestorów założeń, by dom był ciepły i energooszczędny. Widać ją także w doborze produktów na dach, który przykryto dachówkami ceramicznymi w kolorze antracytowym.

Ciekawe rozwiązania

- *Od samego początku chcieliśmy, aby budynek posiadał takie elementy, które wyróżnią go spośród innych obiektów znajdujących się w pobliżu. Postawiliśmy m.in. na nietypowe okna - miały być wąskie i długie* - tłumaczy pan Lech, właściciel domu. Charakterystyczne okna pojawiają się tylko na parterze. Najmniejsze z nich znajduje się zaraz przy wejściu do domu, od strony południowej. Drugie, znacznie większe, także

umiejscowione po stronie południowej, płynnie przechodzi na ścianę od zachodu. Ostatnie, trzecie okno zaprojektowane w ten sam sposób, umieszczone w wykuszu na ścianie zachodniej, przenika na ścianę północną, otwierając się na duży piękny ogród. - *Podczas projektowania domu ograniczeni byliśmy jedynie jego wysokością, która musiała odpowiadać warunkom zabudowy określonym dla całego osiedla. Cała reszta była efektem naszych pomysłów i inspiracji, które czerpaliśmy z różnego rodzaju mediów i własnych obserwacji* - tłumaczy p. Lech.

Klinkier nie tylko na elewacji

W projekcie wykorzystano ok. 12 tys. sztuk cegieł klinkierowych, które użyto także do wybudowania nowoczesnego w formie ogrodzenia oraz niewielkiej altanki przeznaczonej do przechowywania drewna, rowerów i narzędzi ogrodowych. Cegłę wykorzystano także do aranżacji strefy wejściowej domu. Podświetlone pojemniki na rośliny stanowią prosty, ale efektowny element całego projektu.

Atrakcyjnie także wewnątrz

Budowa domu trwała 18 miesięcy i ukończono ją w lipcu 2014 roku. Powierzchnię 230 m² zajmuje duży salon z aneksem kuchennym, gabinet - używany jako pokój gościnny, łazienka, pralnia, garaż i kotłownia na parterze oraz trzy sypialnie i łazienka na piętrze. - *Parter został zaaranżowany w taki sposób, aby cała jego przestrzeń była otwarta i łączyła się w spójną całość. Dzięki zastosowaniu nowatorskiego rozwiązania cała konstrukcja stropu opiera się na klatce schodowej, czyniąc z budynku jeden z najnowocześniejszych domów na osiedlu* - podkreśla właściciel. W projekcie zrezygnowano z podpiwniczenia.

Projekt:

Bernd Schröder/
Hans Wenning -
Schröder Wenning
Architekten
Ingenieure

Wielozadaniowy dom dla trzy pokoleniowej rodziny

Projektanci biura architektonicznego Schröder Wenning Architekten Ingenieure stanęli przed ciekawym i wymagającym niestandardowego podejścia do organizacji przestrzeni, wyzwaniem realizacji domu dla wielopokoleniowej rodziny. W efekcie powstał piękny, przestronny i uniwersalny budynek.

Wymagania wobec projektu były jasno zdefiniowane: zarówno młodsze, jak i starsze pokolenia rodziny powinny mieszkać i pracować pod jednym dachem. Oprócz tego, budynek miał posiadać elewację nie wymagającą konserwacji oraz dawać szerokie spektrum możliwości użytkownika. W ścisłym uzgodnieniu z inwestorem Biuro Architektoniczne Schröder Wenning Architekten Ingenieure w Schüttorf dokładnie zrealizowało koncepcję domu, przeznaczonego dla trzy-pokoleniowej rodziny.

Zwarty dwukondygnacyjny dom o masywnej budowie zapewnia miejsce dla trzech mieszkań z pomieszczeniami pomocniczymi oraz biurem. Wszystkie przestrzenie zaprojektowano w taki sposób, aby były otwarte i gwarantowały jak największą uniwersalność. Rzuty poziome mają strukturę modułową i są wzajemnie ze sobą połączone poprzez położoną z przodu budynku klatkę schodową wraz z windą.

Harmonia dwóch światów

Kubatura domu rozkłada się w kierunku południowym, oferując wszystkim mieszkańcom i użytkownikom biur indywidualne pomieszczenia z ładnymi widokami oraz z optymalnym wykorzystaniem światła dziennego. Ogromne tarasy na wszystkich kondygnacjach, wraz z patiami dachowymi, upodabniają dom do krajobrazu parku miejskiego znajdującego się w miasteczku. Starodrzew w nowym ogrodzie został możliwie jak najlepiej utrzymany i osadzony w nowej scenarii, a lekko opadające ukształtowanie terenu zostało wykorzystane do ukrycia pomieszczeń pomocniczych znajdujących się w parceli.

Spójna całość

Pomysł powstania domu zrodził się z chęci wprowadzenia nowej budowli w dialog z sąsiedzącymi budynkami, dlatego w projekcie zdecydowano się na cegłę klinierową Röben Faro o cieniowanej szarej kolorystyce i podłużnym formacie. Zastosowanie takiego materiału pozwoliło przejąć dostojną szarość z elewacji położonej obok budynku i dopaso-

Wymagania wobec projektu były jasno zdefiniowane: zarówno młodsze, jak i starsze pokolenia rodziny powinny mieszkać i pracować pod jednym dachem. Oprócz tego, budynek miał posiadać elewację nie wymagającą konserwacji oraz dawać szerokie spektrum możliwości użytkownika. W ścisłym uzgodnieniu z inwestorem Biuro Architektoniczne Schröder Wenning Architekten Ingenieure w Schüttorf do-

kładnie zrealizowało koncepcję domu, przeznaczonego dla trzy-pokoleniowej rodziny.

Zwarty dwukondygnacyjny dom o masywnej budowie zapewnia miejsce dla trzech mieszkań z pomieszczeniami pomocniczymi oraz biurem. Wszystkie przestrzenie zaprojektowano w taki sposób, aby były otwarte i gwarantowały jak największą uniwersalność. Rzuty poziome mają

strukturę modułową i są wzajemnie ze sobą połączone poprzez położoną z przodu budynku klatkę schodową wraz z windą.

Harmonia dwóch światów

Kubatura domu rozkłada się w kierunku południowym, oferując wszystkim mieszkańcom i użytkownikom biur indywidualne pomieszczenia z ładnymi widokami oraz z optymalnym wykorzystaniem światła dziennego. Ogromne tarasy na wszy-

